

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W ŻORACH
im. Ottona Sterna
ZA ROK 2023**

1. Stan i zmiany w organizacji Biblioteki

1.1. Najważniejsze problemy w działalności Biblioteki; osiągnięcia i sukcesy; co utrudniało pracę?

Osiągnięcia i sukcesy:

- Nagroda Miasta Żory „Phoenix Sariensis” za zasługi w pracy na rzecz Miasta Żory i sławienie jego dobrego imienia w Polsce i poza jej granicami;
- Przyznanie nominacji w kategorii działania społeczne do nagrody „EDUinspiracje 2023” za realizację projektu *Odpowiedzialny tata. Edukacja rodzicielska w bibliotece*;
- organizacja II edycji Festiwalu Literackiego „Żar Literatury” z udziałem 32 gości i licznej publiczności;
- pozyskanie środków pozabudżetowych na działalność edukacyjną i kulturalną z funduszy Komisji Europejskiej oraz Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego;
- goszczenie bibliotekarzy z Biblioteki Publicznej w Elektrenai (Litwa) oraz z polskich bibliotek na wizytach studyjnych;
- organizacja seminarium dla nauczycieli „Czy szkoła może nie wkurzać?”;
- udział pracowników biblioteki w wyjazdach i wydarzeniach zagranicznych.

Utrudnienia w pracy:

- głównie osoby w kryzysie bezdomności.

1.2. Zmiany w dokumentach organizacyjnych i ich zakres w stosunku do stanu w 2022 r. (np. w statutach, regulaminach, instrukcji kancelaryjnej, dokumentacji związanej z ochroną danych osobowych).

- Wprowadzenie tekstu jednolitego Regulaminu Pracy Pracowników Miejskiej Biblioteki Publicznej w Żorach.
- Wprowadzenie tekstu jednolitego Regulaminu Pracy Zdalnej w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Żorach.

1.3. Czy istnieją zagrożenia, a może własne plany dotyczące zmian w sieci bibliotecznej w 2024 r. (np. łączenie lub likwidacja filii, połączenie biblioteki z inną instytucją?).

- Spodziewana jest likwidacja filii bibliotecznych.

1.4. Nagrody, wyróżnienia otrzymane przez Bibliotekę i bibliotekarzy w 2023 r. (kto przyznał, za co?).

- Nagroda Miasta Żory *Phoenix Sariensis* za zasługi w pracy na rzecz Miasta Żory i sławienie jego dobrego imienia w Polsce i poza jej granicami przyznana przez Kapitułę Nagrody.
- Nagroda za organizację wyjątkowego wydarzenia w konkursie Nocy Bibliotek i Platona 2023 przyznana przez Centrum Edukacji Obywatelskiej;
- Nominacja w kategorii działania społeczne do nagrody „EDUinspiracje 2023” za realizację projektu *Odpowiedzialny tata. Edukacja rodzicielska w bibliotece* przyznana przez Polską Agencję Narodową programu Erasmus+;
- Wyróżnienie dla projektu *Odpowiedzialny tata. Edukacja rodzicielska w bibliotece* jako przykładu dobrej praktyki przyznane przez Polską Agencję Narodową programu Erasmus+;

– Wyróżnienie w konkursie „Strefa Małej Książki w Twojej bibliotece” przyznana przez Instytut Książki.

- 1.5. Dostępność usług bibliotecznych w soboty – czy biblioteka pracuje w soboty, problemy ze zmianą organizacji pracy biblioteki w ciągu tygodnia; poziom czytelnictwa w soboty. Ocena dostępności biblioteki w soboty. Czy biblioteka, która nie pracuje w soboty rozważa otwarcie placówki, przez co najmniej 1/2 sobót w roku, aby spełnić kryteria przystąpienia do dotacji na zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych w roku 2024?

Biblioteka jest dostępna w każdą sobotę od 8.00 do 21.00. Liczba odwiedzin w tym dniu wynosi około 700 osób. Oprócz podstawowej działalności w soboty odbywają się różne wydarzenia kulturalne i edukacyjne, realizowane są działania projektowe.

2. Zmiany w sieci. Modernizacja bazy lokalowej

- 2.1. Utworzenie nowych filii, punktów bibliotecznych; nowe komórki organizacyjne (lokalizacja, wyposażenie).

– Nie dotyczy

- 2.2. Likwidacja filii, punktów bibliotecznych, połączenia placówek (przyczyny).

– Nie dotyczy

- 2.3. Zakupy nowych sprzętów, urządzeń technicznych (o wartości powyżej 1000 zł) znacząco poprawiających jakość pracy i estetykę pomieszczeń (przykłady).

- 3 x gogle VR OCULUS
- 1 x konsola XboxOne
- 1 x serwer plików + 4 dyski
- 3 x regał mobilny
- 21 x obudowa kaloryfera

- 2.4. Modernizacja lokali bibliotecznych – nowe lokale, adaptacje, przykłady największych remontów i ich zakres; czy zaszły w ciągu roku jakieś zmiany w zakresie przystosowania lokali bibliotecznych do potrzeb osób niepełnosprawnych.

– Nie dotyczy

- 2.5. Panele fotowoltaiczne oraz inne sposoby oszczędzania energii elektrycznej – czy biblioteka założyła panele w roku 2023 lub planuje założyć w roku 2024?

– Nie dotyczy

3. Komputeryzacja

- 3.1. Stosowany system biblioteczny (nazwa i dokładna wersja)

Mateusz OMNIS, OMNIA, UBIQE ver.1.9.5/PRO+ePODPIS

- 3.2. E-usługi oraz nowe technologie

Technologia RFID umożliwiająca zabezpieczenie zbiorów (bramki) oraz stanowiska do samodzielnego wypożyczania zbiorów (tzw. selfcheck), podpis elektroniczny.

- 3.3. Oferta mediów elektronicznych w 2023 (zakup/udostępnianie własnych plików ebooków, udostępnianie czytników, udostępniane bazy danych itp.)

Użytkownicy biblioteki mogą korzystać z baz danych (Bibliografia Zawartości Czasopism, Bibliografia Regionalna, Śląska Biblioteka Cyfrowa), z Bibliotek Cyfrowych (Legimi, EmpikGo, Academica). W swojej ofercie posiada również laptopy oraz czytniki, które są udostępniane na miejscu i na zewnątrz.

- 3.4. Proszę opisać inne, niewymienione wcześniej e-usługi w Bibliotece (komunikacja z czytelnikami, bazy, zbiory, wirtualne zwiedzanie, kody QR, kursy, inne)? Do kogo były adresowane? Kto z nich najczęściej korzystał? Jakie było zainteresowanie tymi usługami?

Użytkownicy naszej biblioteki mogą korzystać z Systemu Bibliotecznego Mateusz (dostęp do katalogu online, który daje możliwość zarządzania wypożyczonymi pozycjami – zamawianie, rezerwowanie, prolongowanie). System wysyła do użytkowników powiadomienia o terminie zwrotu wypożyczonych zbiorów oraz odbiorze rezerwacji. Dostępna jest bezpłatna aplikacja mobilna e-biblioteka MATEUSZ, która daje możliwość przeglądania katalogów, informacji o wydarzeniach oraz użycie telefonu jako karty bibliotecznego za pomocą kodu QR. Z aplikacji może korzystać każdy kto posiada smartfon z systemem Android.

Oferujemy także usługę Newsletter, która umożliwia wszystkim zainteresowanym osobom automatyczne otrzymywanie informacji, związanych z promocją biblioteki. Prowadzimy kursy komputerowe Mali Programiści, Lokalny Klub Kodowania dla dzieci i młodzieży. Na terenie biblioteki działają 2 totemy informacyjne z aplikacją umożliwiającą poznanie zajęć prowadzonych w bibliotece. Wszystkie te propozycje cieszą się dużą popularnością w różnych grupach wiekowych.

3.5. Jakie niewymienione wyżej nowe technologie wykorzystywano w pracy z czytelnikiem (np. tablety, roboty, tablice multimedialne itd.)?

- Tablety, iPady, laptopy, tablety graficzne,
- tablica multimedialna,
- czytniki e-booków,
- stanowiska do odsłuchu dźwięku,
- podłoga interaktywna - magiczny dywan,
- zestaw do konstruowania Makey Makey,
- gra Scottie Go, laptopy, gra Osmo Coding Awbie,
- drony, kamera GoPro, kamera Osmo,
- gogle do wirtualnej rzeczywistości,
- Ploter laserowy, drukarka 3D, długopisy 3D,
- Roboty Photon, Zestaw Robotów Ozobot, roboty mBoty,
- Musicon.

3.6. Istotne zmiany, inwestycje itp. w zakresie komputeryzacji w 2023

- Zakup nowego serwera pamięci masowej.

3.7. Plany na rok 2024 w zakresie komputeryzacji.

- Nie dotyczy.

4. Zbiory biblioteczne

4.1. Polityka gromadzenia zbiorów książkowych, nieksiążkowych (książki elektroniczne), preferencje.

Gromadzenie zbiorów odbywało się zgodnie z założeniami polityki gromadzenia zbiorów obowiązującymi w żorskiej bibliotece i w stosunku do roku ubiegłego:

- zmniejszono zakup literatury pięknej dla dzieci i młodzieży z 24% do poziomu 22% całości zakupu zbiorów,
- zwiększono zakup literatury pięknej dla dorosłych z 53% do poziomu 54% całości zakupu zbiorów,
- zwiększono zakup literatury popularnonaukowej (w tym również dla dzieci i młodzieży) z 23% do 24% zakupu całości zbiorów.

Przyznane w ciągu roku dodatkowe środki na zakup nowości w ramach Programu Wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025 Priorytet 1 Poprawa oferty bibliotek publicznych Kierunek interwencji 1.1. Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych” przyczyniły się do wzbogacenia i urozmaicenia oraz aktualizowania zasobów księgozbioru biblioteki w sposób cykliczny przez cały rok. Zakupiono 2.022 książek za kwotę 52.062,59 zł. i 235 audiobooków za kwotę 5.038,41 zł.

W ramach dotacji zakupiono również 180 kodów Empik Go o wartości 3.402 zł. oraz 300 kodów Legimi o wartości 4.650 zł.

Większą część zakupów zbiorów nieksiążkowych w 2023 roku stanowiły audiobooki, których tytuły w większości pokrywają się z wydaniem papierowym. Na dostęp do bazy książek elektronicznych w sumie wydano 23.808,00 zł.

Na zakup zbiorów miały wpływ zapotrzebowania czytelników, które przekazywane są poprzez dezyderaty drogą elektroniczną, telefoniczną bądź też przez bibliotekarzy. W zakupie nowości zdecydowanie przeważała literatura piękna dla dorosłych oraz dla dzieci i młodzieży (80% zakupionych książek), której znaczną część stanowiły – podobnie jak w roku ubiegłym – kontynuacje serii wydawniczych, zarówno fantasy, literatury obyczajowej oraz kryminałów i sensacji. W zakupionych nowościach wydawniczych znalazły się również felietony i eseje. Na bieżąco uzupełniano nowy kanon lektur szkolnych. Podobnie jak w ubiegłym roku nowości z zakresu literatury popularnonaukowej i naukowej stanowiły szczególnie reportaże, publikacje dotyczące hobby i czasu wolnego np. makrama, szydełkowanie i haftowanie, projektowanie ogrodu, uprawa roślin, a także książki z zakresu mody i aranżacji wnętrz. Aktualizowano także przewodniki podróźnicze po Polsce i świecie. W zakresie literatury dla dzieci i młodzieży, zarówno w literaturze beletrystycznej, jak i popularnonaukowej, zakupiono książki typu poradnikowego z zakresu psychologii (współczesne zagrożenia, odrzucenie rówieśnicze, inność, niepełnosprawność, nieakceptacja, samodoskonalenie, radzenie sobie ze śmiercią bliskich). Wśród literatury popularnonaukowej sporym zainteresowaniem cieszyły się książki dotyczące sportu – szczególnie joga i piłka nożna, przyrodnicze, z zakresu geografii oraz „nieśmiertelne” dinozaury. Nowością wśród zakupów dla dzieci stały się edukacyjne książki interaktywne za pomocą elektronicznego pióra (seria „Czytaj z Albikiem”), które cieszą się ogromną popularnością wśród najmłodszych czytelników. Wśród nowości dla młodzieży znalazły się również książki RPG, książki fantasy, science-fiction, fantastyka oraz powieści obyczajowe. W dalszym ciągu dużą popularnością w zakupie nowości cieszyły się mangi i komiksy dla dzieci i młodzieży. Zakupiono również edukacyjne książki dla najmłodszych czytelników (0-3 lat) – kilkustronicowe bogato ilustrowane książki-zabawki rozwijające percepcję wzrokową i motorykę.

Zakupiono 101 gier planszowych na kwotę 11.896,31, a zbiorów audiowizualnych 699 na kwotę 17.062,02 zł.

Książki pozyskiwano również w formie darów (od wydawców, instytucji i osób prywatnych) – otrzymano 114 książek o wartości 1.238 zł.

4.2. Prenumerata czasopism – potrzeby a realia; zakup czasopism elektronicznych (opłacalność, korzyści).

Czasopisma prenumerowano głównie w formie papierowej. W formie elektronicznej prenumerowano Tygodnik Powszechny (e-Tygodnik Powszechny – 199,90 zł.).

W okresie sprawozdawczym Biblioteka posiadała w ofercie 87 tytułów prasowych, w tym: prenumerata - 75 tytułów (76 szt.), w tym 4 tytuły-dzienniki, za kwotę 14.097,45 zł. dary - 12 tytułów (12 szt.)

Ta liczba czasopism w znacznym stopniu zaspakajała potrzeby czytelników.

4.3. Komiks – czy gromadzono zbiory komiksowe?

– tak

4.3.1. Liczba tytułów zakupionych lub pozyskanych komiksów

Zakupiono 400 tytułów komiksów, w tym:

- 220 tytułów dla młodzieży i dorosłych (w tym 140 tytułów Mang),
- 180 tytułów dla dzieci.

Wśród komiksów dla młodzieży i dorosłych znaczną część stanowiła tematyka społeczna i historia (uchodźstwo, Powstanie Warszawskie, II wojna światowa) oraz tematyka miłosna, fantasy oraz komiksy o superbohaterach. Spory odsetek wśród zakupionych

komiksów to Mangi i komiksy japońskie, które od kilku lat cieszą się nieprzerwaną popularnością.

W zakupionych komiksach dla dzieci przeważały komiksy przybliżające nie tylko przygody superbohaterów ale również historię np. komiksy o Irenie Sendlerowej, biograficzne oraz o tematyce proekologicznej, a także sportowej (piłka nożna).

Od lat ogromną popularnością cieszy się seria Gigant Poleca oraz Gigant Poleca Extra – z kultowymi bohaterami bajek Disneya (m.in. Kaczor Donald i Myszka Miki). Kolejną popularną serię komiksów stanowią przygody Smerfów.

Dla dziewczynek – komiksy o tańcu, perypetiach szkolnych,

Dla chłopców – tematyka piłki nożnej, humorystyczne i przygodowe.

4.3.2. Zainteresowanie czytelników komiksem (komentarz)

Dział z komiksami cieszy się dużą popularnością wśród dzieci, młodzieży oraz dorosłych. Czytelnicy często pytają o kontynuacje aktualnie wydawanych tytułów. Osoby dorosłe cenią sobie także starsze komiksy, które nieraz pamiętają z dzieciństwa. Jeśli chodzi o mangi - największą grupą odbiorców jest młodsze pokolenie. Wśród nich popularnością cieszą się zarówno starsze klasyki, jak i serie będące aktualnie na czasie. Wypożyczanie komiksów często okazuje się dobrym sposobem na rozpoczęcie przygody z czytelnictwem - niewielka ilość tekstu opatrzona barwnymi ilustracjami zachęca dzieci do ponownych odwiedzin biblioteki. Starsze komiksy, jak np. "Tytus, Romek i Atomek" przyciągają rodziców.

4.4. Czy biblioteka uczestniczy w Krajowym Depozycie Bibliotecznym?

– Nie dotyczy.

5. Czytelnictwo. Promocja. Działalność informacyjna. Działalność wydawnicza.

Przedsięwzięcia stacjonarne i online

5.1. Czytelnictwo dorosłych

5.1.1. Sposoby promocji czytelnictwa, wydarzenia popularyzacyjne, warsztaty kierowane do dorosłych. Ciekawe przykłady imprez, konferencji, festiwali – w podziale na stacjonarne i online.

Biblioteka w Żorach konsekwentnie promuje czytelnictwo, zachęcając czytelników oraz lokalną społeczność do aktywnego udziału w różnorodnych inicjatywach kulturalno-społecznych. W roku sprawozdawczym nasza promocja czytelnictwa skoncentrowana była na efektywnym informowaniu i zapraszaniu do udziału w planowanych spotkaniach, warsztatach oraz wydarzeniach organizowanych w siedzibie biblioteki. Wszystkie te inicjatywy miały charakter stacjonarny, z możliwością równoległej transmisji online dla szerszego zasięgu. Nasza promocja obejmowała również reklamę nowości książkowych, które sukcesywnie wzbogacają nasze zbiory. Docieramy do czytelników za pośrednictwem strony internetowej biblioteki, strony festiwalowej, portalu Facebook oraz Instagrama. Na kanale YouTube poza krótkimi filmami promującymi wybrane wydarzenia, przeprowadzane są relacje na żywo z prowadzonych spotkań, tworząc interaktywny sposób dotarcia do naszej społeczności czytelniczej.

Treści promocyjne kierowaliśmy do odbiorców poprzez newsletter, wewnętrzne ekrany telewizyjne, artykuły w „Kurierze Żorskim” i na portalach miejskich. Wielkoformatowe plakaty, indywidualne zaproszenia oraz ulotki dostępne na terenie biblioteki stanowiły dodatkowe kanały komunikacji. Nasi pracownicy również angażowali się w aktywną promocję wydarzeń, informując o aktualnym harmonogramie zajęć i wydarzeń organizowanych przez Bibliotekę.

W celu osiągnięcia szerszego zasięgu, okazjonalnie promocja wspierana jest płatnymi reklamami w mediach społecznościowych. To integralna część naszej strategii, umożliwiająca dotarcie do różnorodnych grup odbiorców i budowanie silnej społeczności czytelniczej.

Wybrane przykłady wydarzeń stacjonarnych

Festiwal „Żar literatury” – edycja II odbyła się pod hasłem „Biografie: razem i osobno”. Przez 3 dni ponad trzydziestu znamiennych pisarzy, dziennikarzy i literaturoznawców dyskutowało w tematyce szeroko pojętej biografii. W trakcie festiwalu miały miejsce liczne atrakcje, obejmujące warsztaty zarówno dla młodzieży, jak i dorosłych, seminarium skierowane do nauczycieli, pokazy filmowe, wystawy oraz specjalnie przygotowane tematycznie gry i zabawy wokół książki dedykowane najmłodszym uczestnikom. Prowadzono także sprzedaż książek autorów biorących udział w wydarzeniach. Festiwal w swojej drugiej edycji stał się pretekstem do inspirujących spotkań, wymiany myśli i wspólnego celebrowania literatury, zróżnicowanej pod kątem wieku i zainteresowań uczestników.

Projekt **"ALE Fredro!"** został zrealizowany z myślą o przybliżeniu postaci Aleksandra Fredry z okazji 230. rocznicy jego urodzin. W ramach projektu zorganizowano różnorodne wydarzenia, w tym happeningi, warsztaty tworzenia płaskorzeźby, zajęcia pisania pamiętników, nagranie audiobooka z bajkami Aleksandra Fredry, plenerowe kino, gdzie prezentowany był film Andrzeja Wajdy "Zemsta", sesję fotograficzną w przestrzeni biblioteki z wykorzystaniem strojów z dawnej epoki, spektakl teatralny w wykonaniu Towarzystwa Dramatycznego im. A. Fredry pod tytułem „FEDREUM”. Niewątpliwą atrakcją było spotkanie z praprawnuczką Aleksandra Fredry prof. Barbarą Naganowską i jej córką Marią. Ponadto odbył się konkurs na wiersz w stylu "fredrowskim", połączony z wystawą twórczości Aleksandra Fredry, spotkanie z lokalnym aktywistą oraz panel dyskusyjny, poświęcony fenomenowi twórczości Aleksandra Fredry. Projekt został dofinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

Projekt **"Pociąg do mowy 3"** powrócił, aby kontynuować rozwijanie kompetencji językowych uczestników oraz poszerzać umiejętności posługiwania się językiem ojczystym. W trzeciej edycji projektu szczególna uwaga została poświęcona słowu, które przyjmuje różnorodne formy, zależne od kontekstu, umiejętności i wizji zarówno nadawcy, jak i odbiorcy treści słownej. W ramach trwającego projektu zrealizowane zostały różnorodne warsztaty, obejmujące obszary komunikacji, lektury, poezji śpiewanej, nowoczesnej kaligrafii, a także autorskie spotkanie oraz turniej gier planszowych. Działania te miały na celu nie tylko rozwijanie umiejętności językowych, ale także inspirację do kreatywnego posługiwania się słowem w różnych formach i kontekstach. Projekt został dofinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury: "Ojczysty - dodaj do ulubionych".

ŻUK, czyli Żorski Ukulele Festiwal był pionierskim wydarzeniem, podczas którego ukulele rozbrzmiewały po raz pierwszy na szeroką skalę. W ramach festiwalu zorganizowano różnorodne wydarzenia obejmujące warsztaty gry na ukulele, naukę tańca hula, koncerty, projekcje filmowe oraz konkursy z atrakcyjnymi nagrodami. Festiwal nie tylko dostarczył uczestnikom wiedzy na temat gry na ukulele, ale także stworzył przestrzeń do prezentacji umiejętności pasjonatów tego instrumentu muzycznego. Wydarzenie to umożliwiło społeczności lokalnej wspólne przeżywanie pasji i rozwijanie umiejętności muzycznych.

V Dni Kultury Żydowskiej pod hasłem „Po sąsiedzku...”. Celem wydarzenia jest przypomnienie, że w Żorach zamieszkiwała kiedyś społeczność żydowska, mająca istotny wpływ na rozwój miasta. W ramach tegorocznych Dni Kultury Żydowskiej odbył się „Spacer po Cmentarzu”, spotkania dla młodzieży „Historia z dawnego pogranicza”, „Czy ty Niemcowi dziecko chcesz oddać?”, „Szuflada Małgosi - historia Żydów z Rybnika, warsztaty opowieści i warsztaty historyczno-aktorskie dla uczennic i uczniów szkół podstawowych oraz koncert muzyki żydowskiej „Benkenisz”. Dni Kultury Żydowskiej

były okazją do przypomnienia i docenienia dziedzictwa kulturowego Żydów oraz stworzyły możliwość edukacji i budowania świadomości historycznej w społeczności Żor. To ważne wydarzenie, które integruje mieszkańców oraz skłania do refleksji nad wielokulturowym dziedzictwem miasta.

Piosenka moja po świecie chodzi... – koncert pieśni do wierszy Marii Konopnickiej w interpretacjach najwybitniejszych polskich kompozytorów w wykonaniu Iwony Karbowskiej (sopran) i Wojciecha Stysza (fortepian).

uMOVIEni na wieczór - spotkania inspirowane filmem i serialem. To okazja do poznania opinii innych osób, nowych i ciekawych propozycji filmowych oraz wspólnego oglądania filmów dostępnych w Bibliotece.

RPG - spotkania fanów gier fabularnych oparte na narracji, w której gracze wcielają się w role fikcyjnych postaci. Cała rozgrywka toczy się zazwyczaj w fikcyjnym świecie, istniejącym tylko w wyobraźni grających.

Kobieca perspektywa - spotkania skierowane do kobiet, które chcą od życia czegoś więcej, kobiet aktywnych zawodowo, jak i tych, które szukają swojego miejsca, potrzebują zmiany lub chcą poszerzać swoje horyzonty. Projekt łączy kobiety, które są pełne inspiracji, z tymi, które tego potrzebują. Celem spotkań jest wspieranie i motywowanie kobiet, by sięgały po swoje marzenia, a ważnym elementem wymiana doświadczeń uczestniczek i ich konfrontacja z proponowanymi rozwiązaniami.

Wybrane przykłady wydarzeń online

Projekt **Pociąg do mowy 3** - transmisja online ze spotkania z prof. Ryszardem Koziołkiem.

Festiwal **Żar Literatury** - transmisja online ze wszystkich spotkań i paneli dyskusyjnych podczas trwającego 3 dni festiwalu

V Dni Kultury Żydowskiej - transmisja online ze spotkań otwartych dla mieszkańców.

5.1.2. Spotkania autorskie – nazwiska zaproszonych gości – w podziale na stacjonarne i online.

Spotkania stacjonarne (43 osoby):

Anna Arno, Joanna Bator, Adam Bodnar, Przemysław Borkowski, Monika Drzazgowska, Beata Dżon-Ozimek, Monika Fibic, Andrzej Franaszek, Anna Goc, Magdalena Grochowska, Urszula Honek, Maciej Jakubowiak, Eliza Kącka, Magdalena Kicińska, Ryszard Koziołek, Grzegorz Krawczyk, Katarzyna Kubisiowska, Artur Madaliński, Mira Marcinów, Marek Mikołajec, Miłosz Markiewicz, Barbara Naganowska, Maria Naganowska, Ewa Niewiadomska, Michał Olszewski, Joanna Ostrowska, Grzegorz Piątek, Kacper Pobłocki, Wacław Radziwinowicz, Michał Rauszer, Zbigniew Rokita, Remigiusz Rzyziński, Tomasz Słupik, Michał Sowiński, Maria Spiss, Katarzyna Surmiak-Domańska, Ishbel Szatrawska, Wojciech Szot, Łukasz Szuster, Karolina Szymaniak, Piotr Śliwiński, Wojciech Tochman, Marcin Żyła.

Bezpośrednia transmisja online (34 osoby):

Anna Arno, Adam Bodnar, Przemysław Borkowski, Monika Drzazgowska, Beata Dżon-Ozimek, Andrzej Franaszek, Anna Goc, Magdalena Grochowska, Urszula Honek, Maciej Jakubowiak, Eliza Kącka, Ryszard Koziołek, Magdalena Kicińska, Katarzyna Kubisiowska, Artur Madaliński, Mira Marcinów, Marek Mikołajec, Michał Olszewski, Joanna Ostrowska, Grzegorz Piątek, Kacper Pobłocki, Wacław Radziwinowicz, Michał Rauszer, Zbigniew Rokita, Remigiusz Rzyziński, Tomasz Słupik, Michał Sowiński, Katarzyna Surmiak-Domańska, Ishbel Szatrawska, Wojciech Szot, Karolina Szymaniak, Piotr Śliwiński, Wojciech Tochman, Marcin Żyła.

5.1.3. Akcje czytelnicze i święta książki, w których Biblioteka brała udział – w podziale na stacjonarne i online.

Wydarzenia stacjonarne:

Tydzień Bibliotek pod hasłem "Moja, Twoja, Nasza - Biblioteka". Głównymi wydarzeniami były spotkania czytelników z Przemysławem Borkowskim i Mateuszem Danilewiczem oraz w ramach cyklu „Wielcy Nieobecni” z sylwetką Ludwika van Beethovena. Dodatkowo miały miejsce warsztaty kaletnicze, konkurs poetycki, wymiana ziół i roślin ogrodowych, quiz wiedzy o Bibliotece, happening 20 pomysłów na zabawy z książką, teatrzyk kamishibai, tworzenie drewnianych zakładerek, planszówki z Portal Games, gry fabularne i wiele innych.

Rajd rowerowy **Odjazdowy Bibliotekarz** - wydarzenie dedykowane czytelnikom oraz miłośnikom książek, bibliotek i rowerów. Założeniami ogólnopolskiej akcji, w którą się włączyliśmy po raz piąty, było propagowanie roweru jako środka lokomocji oraz promocja czytelnictwa i bibliotek. Zarówno na trasie rajdu jak i na mecie zaproponowaliśmy uczestnikom wiele konkursów i zabaw związanych z książką i biblioteką, kiermasz książek, a nawet możliwość zdobycia unikatowej, odjazdowej karty rowerowej. W rajdzie uczestniczyła rekordowa jak dotąd liczba osób – 206.

Tydzień Zakazanych Książek pod hasłem "Niech Wolność Czyta", nawiązującym do zagrożenia dla demokracji jakim jest cenzura słowa. Zwróciliśmy szczególną uwagę na książkę „Lot nad kukułczym gniazdem” przygotowując dużą, poruszającą instalację artystyczną.

IX Ogólnopolska Noc Bibliotek pod hasłem "Absurd nie czytać" i tej nocy absurdem było nie przyjść do biblioteki. Najmłodsi uczestnicy mieli okazję spotkać się z psem w trakcie dogoterapii, zaznajomić się z techniką foamiran, oraz bawić się w Sennej Krainie. W Strefie Młodych czekały na nich słodkie przekąski, turniej XBOX, a także możliwość ozdabiania ubrań farbami UV. W trakcie tej niezwyklej nocy czytelnicy mieli okazję wziąć udział w quizach i konkursach z atrakcyjnymi nagrodami, spotkać się z Joanną Bator, uczestniczyć w koncercie chóru AF Music, oraz podziwiać projekcję absurdałnych filmów. Dodatkowo, eksponowana była także wystawa ukazująca cięte i satyryczne spojrzenie na świat przez pryzmat twórczości Juliana Tuwima i Antoniego Słonimskiego. Wydarzenie zdobyło uznanie jurorów w konkursie na najciekawsze i wyróżniające się wydarzenie IX Nocy Bibliotek, co potwierdzało jego wyjątkowość i atrakcyjność dla społeczności czytelniczej.

Wydarzenia online:

– Nie dotyczy.

5.2. Czytelnictwo dzieci i młodzieży.

5.2.1. Lekcje biblioteczne, warsztaty, szkolenia, konkursy – najciekawsze przykłady wydarzeń promujących czytelnictwo – w podziale na stacjonarne i online.

Wybrane przykłady działań stacjonarnych:

LEKCJE BIBLIOTECZNE DLA MŁODZIEŻY:

– **Gra biblioteczna - Trzynasta praca Herkulesa.** Rozwikłane kryminalnej zagadki w interaktywnej grze bibliotecznej. Gra inspirowana powieściami Agaty Christie.

– **Bestia z Novigradu** - drużynowa gra biblioteczna osadzona w świecie Wiedźmina.

WARSZTATY DLA MŁODZIEŻY:

– **Oswajanie literatury** - warsztaty literackie oparte na tekstach Zbigniewa Herberta i Olgi Tokarczuk,

– **Jak śpiewać poezję** - warsztaty prowadzone przez poetkę wykonującą piosenki autorskie,

– **Warsztaty pisania pamiętników.**

ZAJĘCIA STAŁE DLA MŁODZIEŻY:

- **Młodzieżowy Klub Książki** – zajęcia, podczas których młodzi ludzie spotykali się, by podyskutować o książkach, o bieżących wydarzeniach, wymienić się opiniami i spostrzeżeniami lub zwyczajnie, swobodnie spędzić czas wspólnie z rówieśnikami.
- **Motywy Biblijne i Mitologiczne** - Biblia i Mitologia znajdują się w spisie lektur obowiązkowych. Ich znajomość ułatwia poradzenie sobie z niemal każdym tematem wypracowania, rozprawki czy eseju. Zajęcia miały na celu wypracowania umiejętności pisania rozprawki i lepiej przygotować się do szkolnych zajęć.

LEKCJE BIBLIOTECZNE DLA DZIECI:

- **Poranek wśród mumii** - lekcja oparta na książce z serii "Magiczny domek na drzewie", która otwierała bramę do niezwykłych przygód - trochę naukowych i trochę fantastycznych.
- **Nuda? Z książką to się nie uda!** - zajęcia literackie.
- **Słowem i obrazem poszerzamy wyobraźnię** - zajęcia literackie.

WARSZTATY DLA DZIECI:

- **Mali-Wielcy - czyli kim była Astrid Lindgren** - warsztaty literacko-plastyczne,
- **Mali-Wielcy - czyli kim był Pablo Picasso** - warsztaty literacko-plastyczne,

ZAJĘCIA STAŁE DLA DZIECI:

- **Zaczytani - rodzinnie w bibliotece** – zajęcia dla rodzin, które szukają inspiracji do twórczego spędzania wolnego czasu. Spotkania integrujące, kształtujące wyobraźnię oraz wspierające rozwój emocjonalny i sensoryczny dzieci.
- **Klub Młodych Odkrywców** - klub funkcjonuje w ramach warszawskiego Centrum Nauki "Kopernik". Uczestnicy zajęć przeprowadzają doświadczenia naukowe i poznają interesujące książki popularno-naukowe. Młodzi odkrywcy kończą zajęcia pełni twórczej energii i pozytywnej ciekawości świata.
- **Baśniowe podróże** - spotkania, podczas których dzieci podróżowały po różnych zakątkach świata. Przez baśnie i legendy poznały bliższe i dalsze kultury, wspólnie spróbowały zrozumieć, a także zastanowić się, czego mogą nas nauczyć. Wszystko w atmosferze dobrej zabawy, której towarzyszyły opowieści, czytanie, rozmowy i praca twórcza.

Online:

- Nie dotyczy.

5.2.2. Spotkania autorskie - nazwiska zaproszonych gości – w podziale na stacjonarne i online.

Spotkania stacjonarne:

Przemysław Borkowski, Anna Goc, Ryszard Koziółek, Grzegorz Krawczyk, Artur Madaliński, Miłosz Markiewicz, Barbara Naganowska, Maria Naganowska, Ewa Niewiadomska, Maria Spiss, Łukasz Szuster, Marcin Żyła.

Spotkania online:

Bezpośrednia transmisja online dla: Przemysław Borkowski, Anna Goc, Ryszard Koziółek, Artur Madaliński, Marcin Żyła.

5.2.3. Akcje czytelnicze i święta książki, w których Biblioteka brała udział – w podziale na stacjonarne i online.

Stacjonarnie:

Mała książka - Wielki człowiek. Akcja zachęca rodziców do odwiedzania biblioteki i codziennego, wspólnego czytania z dziećmi. Każde dziecko w wieku 3-6 lat, które przyjdzie do biblioteki i zostanie czytelnikiem, otrzymuje w prezencie wyjątkową Wyprawkę Czytelniczą. Może również zbierać naklejki i otrzymać okolicznościowy

dyplom i przypinkę. Nasz Kącik Małego Czytelnika został nagrodzony przez Instytut Książki w konkursie „Strefa Małej Książki w Twojej bibliotece”.

Książka dla trzylatka - Organizatorem wydarzenia jest Biblioteka w Żorach, a odbywa się ono pod patronatem Prezydenta Miasta Żory. W tej edycji Pani Serce i Pani Książka szukały odpowiedzi na pytanie: czy dzieci w Żorach kochają książki? W tym celu odwiedziły żorskie przedszkola, a podczas ich wizyt dzieci mogły poznać książkę od podszewki, zmierzyć się ze specjalnymi zadaniami i wziąć udział w grze: „Z sercem do Książki”. Na koniec każdy przedszkolak otrzymał swoją książeczkę.

Urodziny Czerwonego Kapturka - W Letniej Czytelni biblioteki dzieci świętowały urodziny Czerwonego Kapturka. Podczas uroczystości wysłuchały specjalnie przygotowanej i nagranej w Radiu Żory baśni o Czerwonym Kapturku, odśpiewały tradycyjne sto lat i zjadły pyszny tort urodzinowy, a później wspólnie grały i bawiły się z postaciami z bajki.

Online:

– Nie dotyczy.

5.3. Działania proekologiczne w bibliotekach:

5.3.1. Czy biblioteka podejmowała, do tej pory, w swoich działaniach temat ekologii i troski o środowisko?

Tak. Np. podczas wakacji odbyła się wymiana ubrań w ramach przeciwdziałania skutkom fast fashion, a także seria zajęć dla młodzieży EcoPower, w ramach których zrealizowano następujące tematy: Las w słoiku, EcoStory: zmieniaj świat z TikTokiem, Torby z makramy, DIY z recyklingu. Prowadzone są również zajęcia stałe „Robótki ręczne”, podczas których uczestnicy np. przerabiają stare ubrania na nowe.

5.3.2. Czy Państwa zdaniem biblioteka mogłaby prowadzić cykliczne zajęcia o klimacie i ekologii?

Tak, pod warunkiem zaangażowania w to specjalistów z dziedziny klimatu i ekologii.

5.3.3. Jakie formy zajęć byłyby najskuteczniejszym sposobem promocji tematyki klimatycznej wśród mieszkańców?

Z naszego doświadczenia wynika, że sporym zainteresowaniem cieszą się wymiany ubrań czy roślin oraz zajęcia z wykorzystaniem maszyny do szycia. Na tej podstawie sądzimy, że przekazywanie wiedzy w postaci krótki tematycznych prelekcji powinno być połączone z praktycznym działaniem.

5.4. Edukacja medialna w bibliotekach

5.4.1. Czy biblioteka prowadzi zajęcia dotyczące rozwijania umiejętności korzystania z mediów (prasa, radio, telewizja, internet)?

Tak.

5.4.2. Jeśli tak, to jakie są to działania i do jakiej grupy użytkowników zostały skierowane?

W bibliotece prowadzone są zajęcia związane z szeroko pojętym IT, ze szczególnym naciskiem na sieci komputerowe i administrowanie systemami. Zajęcia skierowane są do osób dorosłych i młodzieży 16+. Jeśli zaś chodzi o korzystanie z internetu lub innych mediów służymy doradztwem indywidualnym.

Ponadto podczas niektórych spotkań z dziennikarzami czy naukowcami poruszane są kwestie dotyczące mechanizmów, które służą manipulacji i dezinformacji, a także o narzędziach poznawczych, którymi możemy się posłużyć, by przed manipulacją, zwłaszcza medialną, się bronić.

5.4.3. Czy aktywności proponowane w ramach edukacji medialnej znajdują się w programie (planach) działań biblioteki?

Tak, w zakresie wyżej opisanym.

5.5. Działalność wydawnicza Biblioteki (jeśli jest prowadzona – proszę podać tytuły wydanych książek).

W okresie sprawozdawczym biblioteka nie prowadziła działalności wydawniczej

5.6. Działalność informacyjna Biblioteki.

5.6.1. Czy biblioteka tworzy: bibliografie, bazy danych, katalogi, informatory, serwisy informacyjne, czasopisma, w tym elektroniczne

- Bibliografie, bazy danych, katalogi, informatory, serwisy informacyjne itp. Informacja regionalna.
- Bibliografia regionalna, Bibliografia Zawartości Czasopism, Katalog Zbiorów, Facebook, Youtube, Instagram.

5.6.2. Inne formy udostępniania informacji regionalnej

- Nie dotyczy.

5.7. Promocja działalności biblioteki. Biblioteka w Internecie

5.7.1. Jakimi kanałami biblioteka komunikuje się aktywnie z mieszkańcami (bieżące informacje o ofercie, nowościach, zaproszenia, relacje itp.)? Czy wykorzystywane są: strona www, media społecznościowe, blog, prasa, plakaty w przestrzeni publicznej, inne? Które sposoby najlepiej się sprawdzają? Czy są w planach zmiany, takie jak: lepsza strona www, nowe kanały informacyjne, wprowadzenie newslettera itp.?

W roku 2023 Biblioteka w Żorach prowadziła promocję zarówno stacjonarnie, jak i online. Kluczowe platformy, takie jak strona internetowa (www.mbpzory.pl), strona festiwalowa (www.zarliteratury.pl), media społecznościowe (Facebook, Instagram, YouTube), internetowe Radio Żory (www.radiozory.pl) oraz Radio Express, pełniły funkcję głównych źródeł aktualnych informacji. Promocja w Internecie stanowi podstawowy kanał dotarcia do młodszej grupy odbiorców. W wyniku podjętych działań promocyjnych zaobserwowano wzrost liczby osób obserwujących profil biblioteki na Facebooku – pod koniec roku została przekroczona liczba 6.600 osób. Ponadto, odnotowano znaczący (o 35%) wzrost liczby odwiedzin na stronie www.mbpzory.pl. W planach na 2024 rok znajduje się dalsze zwiększanie liczby aktywnych użytkowników online oraz intensyfikacja ich zaangażowania. Kontynuacja płatnej promocji wybranych wydarzeń na Facebooku będzie miała istotny udział w pozyskiwaniu nowych czytelników, niezaznajomionych dotąd z ofertą biblioteki. Dodatkowo, planujemy kontynuować transmisje online na żywo z organizowanych spotkań, które cieszą się dużą popularnością, a także udostępniać nagrania po ich zakończeniu.

Dla wybranych wydarzeń przygotowujemy specjalne filmy promocyjne publikowane na kanale YouTube i Facebook. Dodatkowo, aktywnie promujemy bieżące wydarzenia za pomocą newslettera oraz aplikacji e-biblioteka Mateusz, dostępnej do pobrania na telefony komórkowe.

Współpraca z Radiem Żory stała się stałym elementem promocji wydarzeń bibliotecznych. Planujemy zacieśnienie tej współpracy poprzez intensyfikację działań we współpracy z Wydziałem Promocji, Kultury i Sportu Urzędu Miasta w zakresie organizacji i promocji wydarzeń.

Promocja stacjonarna pozostaje niezmiennie prowadzona na terenie biblioteki i miasta, z uwzględnieniem partnerstw naszego programu „Z kartą biblioteczną taniej”. Ogólnodostępne ulotki z miesięcznym harmonogramem oraz promujące konkretne wydarzenia w bibliotece cieszą się dużym zainteresowaniem czytelników. W przypadku większych wydarzeń (np. festiwal literatury, wystawy sztuki) prowadzona była dodatkowa promocja, obejmująca ekspozycję wielkoformatowych plakatów na słupach ogłoszeniowych w mieście i w bibliotece.

- 5.7.2. Czy biblioteka rejestruje odwiedziny swoich stron www, fanpage'ów itp. i dba o wzrost ich odwiedzalności oraz o docieranie do nowych odbiorców? Jeśli tak, to jakimi metodami (np. poprawa jakości treści i czytelności strony; podlinkowanie w innym serwisach w Sieci; pozycjonowanie; inne)? Czy biblioteka zauważyła wzrost odwiedzin powiązany z tymi działaniami?

Biblioteka monitoruje liczbę odwiedzin swoich stron internetowych oraz liczbę subskrybentów na swoich kanałach za pomocą Google Analytics. Działania promocyjne podejmowane przez nas mają na celu nie tylko dostarczanie informacji, lecz również budowanie zainteresowania, aby publikowane treści przyczyniały się jednocześnie do promocji naszej strony internetowej i fan page'u.

W celu zwiększenia aktywności na stronie www.zarliteratury.pl, informacje dotyczące festiwalu umieszczone na stronie www.mbpzory.pl obejmują jedynie ogólny opis wydarzenia, natomiast szczegółowy program kieruje odwiedzających na stronę www.zarliteratury.pl. Dążymy do skoordynowanego przedstawiania treści, co sprzyja promocji obu platform. W 2023 roku strona www.zarliteratury.pl zyskała 1.200 nowych użytkowników (wzrost o 900 w porównaniu z rokiem 2022). Planujemy zwiększyć tę liczbę w 2024 roku.

Zgodnie z wymogami dotyczącymi dostępności, treści prezentowane na naszych stronach są czytelne i dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Staramy się spełniać najwyższe standardy, zapewniając dostępność informacji dla wszystkich użytkowników, niezależnie od ich indywidualnych potrzeb.

6. Uchodźcy w bibliotekach

- 6.1. Czy Ukraińcy korzystali z Państwa bibliotek w 2023 r. (grupa wiekowa)?

W bibliotece stworzone zostały warunki do korzystania z usług i zbiorów przez osoby z Ukrainy, zarówno dzieci, młodzież jak i dorosłych. Korzystali z oferty różnorodnych zajęć plastycznych, sensorycznych, muzycznych, filmowych, programowania 3D, nauki języka polskiego. Do końca kwietnia 2023 r. trwał projekt „Twoja Szansa - Twój Sukces”, w którym wzięło udział 62 uchodźców z Ukrainy. Projekt gwarantował wsparcie edukacyjne uczestników w zakresie rozwoju umiejętności podstawowych i kompetencji społecznych oraz wsparcie uczestników w nauce języka polskiego. Zapewniał także uczestnikom dostęp do poradnictwa prawnego oraz wsparcia psychologicznego.

- 6.2. Czy nadal istnieje potrzeba prowadzenia działań dla uchodźców z Ukrainy (lekcje polskiego, zajęcia integracyjne, zbiórki rzeczy)?

Nie ma potrzeby prowadzenie konkretnych działań. Biblioteka traktowana jest jako przestrzeń, która daje im możliwość spędzania wolnego czasu i wzięcia udziału w dowolnych zajęciach.

- 6.3. Jakie działania się sprawdziły w obsłudze użytkowników z Ukrainy? Co cieszyło się zainteresowaniem a co było niepotrzebne?

Wszystkie działania były potrzebne. Największym zainteresowaniem we wszystkich grupach wiekowych cieszyły się kursy języka polskiego.

- 6.4. Czy są prowadzone jakiekolwiek działania dla innych grup uchodźców (Białoruś, Bliski Wschód, kraje Afryki itp.)

W roku sprawozdawczym nie były prowadzone żadne działania skierowane bezpośrednio do tych grup uchodźców, ale mogli oni korzystać z oferty przygotowanej przez bibliotekę dla mieszkańców miasta.

- 6.5. Czy uchodźcy znaleźli zatrudnienie w Państwa bibliotece (narodowość, liczba osób, jakie stanowiska)

W 2023 roku została zatrudniona 1 osoba z Ukrainy na stanowisku bibliotekarza.

7. Badania nieużytkowników biblioteki (osób niekorzystających z usług biblioteki)

7.1. Czy biblioteka prowadziła badania potrzeb nieużytkowników w 2023 roku lub latach poprzednich?

Nie prowadziliśmy konkretnych badań skierowanych do tej grupy, ale opierając się na raporcie Biblioteki Narodowej i własnych obserwacjach przygotowaliśmy projekt międzynarodowy obejmujący osoby nieczytające, który będzie realizowany od sierpnia 2024 roku.

7.2. Jeśli biblioteka badała potrzeby nieużytkowników to jakie wyciągnęła wnioski (komentarz)

8. Obsługa osób z niepełnosprawnościami i specjalnych grup użytkowników

8.1. Stan i ocena działalności filii i punktów bibliotecznych w szpitalach, domach opieki, aresztach.

– Nie dotyczy.

8.2. Liczba czytelników i wypożyczeń:

- w filiach szpitalnych: 0
- w punktach bibliotecznych usytuowanych w szpitalach: 0
- w domach opieki społecznej: 0
- w aresztach: 0

8.3. Zbiory dla czytelników z niepełnosprawnościami:

- liczba tytułów tzw. książek mówionych i audiobooków: 3.120
- liczba książek z dużą czcionką: 197

8.4. Czy Biblioteka wzbogaciła się w 2023 roku o stanowiska komputerowe lub inne sprzęty przeznaczone i ułatwiające korzystanie z instytucji osobom z dysfunkcją wzroku. Jeżeli tak, to jakie?

– Nie dotyczy.

8.5. Formy pracy i działania Biblioteki na rzecz osób chorych, z niepełnosprawnościami, seniorów i innych osób z grup zagrożonych wykluczeniem; współpraca Biblioteki z instytucjami i stowarzyszeniami zajmującymi się działalnością na rzecz tych grup; w jaki sposób Biblioteka promuje swoje usługi wśród osób z niepełnosprawnościami.

Biblioteka systematycznie poszerza swoje grono odbiorców, kierując swoje działania także ku osobom z niepełnosprawnościami oraz seniorom. Realizowane projekty uwzględniają aktywny udział osób z niepełnosprawnościami, co jest jednym z naszych priorytetów. Współpracujemy ze Stowarzyszeniem FundacjaPL, które nieodpłatnie korzysta z przestrzeni w bibliotece do organizacji cotygodniowych spotkań osób głuchych. W ramach tej współpracy tłumacze PJM angażują się nieodpłatnie w tłumaczenie podczas warsztatów i wydarzeń, w których uczestniczą osoby niesłyszące. Również aktywna promocja wydarzeń organizowanych w bibliotece przez Stowarzyszenie przyczynia się do dotarcia do różnorodnej grupy odbiorców.

Zainicjowane w 2023 roku cotygodniowe spotkania dla emerytów i rencistów w Żorach stanowią ważny element naszych działań. Na każdym z tych spotkań przedstawiciel biblioteki przekazuje członkom materiały promocyjne dotyczące aktualnych wydarzeń w bibliotece, z prośbą o ich dystrybucję wśród pozostałych członków Koła. To inicjatywa, która umożliwia aktywne uczestnictwo seniorów w życiu kulturalnym miasta.

W minionym roku w ramach projektu "StoryGen", który integruje seniorów i osoby młode, odbyło się spotkanie robocze seniorów. Podczas tego wydarzenia omówione zostały zasady oraz potrzeby wynikające z realizacji celów projektu.

Nasza oferta kulturalna i stałe zajęcia są również skierowane do seniorów. Wydarzenia takie jak koncert „Piosenka moja po świecie chodzi”, przedstawienie teatralne „Miłość po Fredrowsku” czy stałe zajęcia „Sztuka moja pasja” są dostosowane do zainteresowań i potrzeb tej grupy społecznej, tworząc przestrzeń do wspólnego uczestnictwa w kulturze.

9. Stan organizacyjny i działalność Biblioteki stopnia powiatowego (opisują tylko biblioteki wypełniające zadania na rzecz bibliotek w powiecie)

– Nie dotyczy.

10. Sprawy kadrowe i sytuacja zawodowa bibliotekarzy

10.1. Ogólna ocena stanu zatrudnienia, wynagrodzenia, przygotowania zawodowego pracowników.

W Bibliotece w Żorach na dzień 31.12.2023 r. zatrudnionych było 45 osób, w tym 26 bibliotekarzy. Spośród nich 32 osoby posiadają wykształcenie wyższe o różnych specjalnościach, z czego 23 osoby to bibliotekarze.

10.2. Instruktorzy (miejscy, powiatowi) – liczba instruktorów, liczba etatów instruktorskich, zakres obowiązków, dodatek funkcyjny TAK/NIE.

Jedna z bibliotekarek pełni funkcje instruktora, zakres obowiązków w tym obszarze obejmuje sprawy związane z księgozbiorem. Otrzymuje dodatek specjalny do wynagrodzenia.

11. Finansowanie

11.1. Wielkość budżetu Biblioteki w 2023 r., ogółem 5.234.209,42 zł.

11.2. Koszty utrzymania, ogółem 543.195,40 zł. (wziąć pod uwagę jedynie: opał, gaz, energię elektryczną, energię ciepłą, wodę, czynsze, wywóz nieczystości, usługi telekomunikacyjne, internetowe, pocztowe, remonty bieżące np. malowanie, drobne naprawy, konserwacje, środki czystości, materiały biurowe).

11.3. Dochody własne, ogółem 133.874,68 zł. (uwzględnić m.in. kary pobierane od czytelników, wynajem pomieszczeń, usługi kserograficzne, odpłatność za wstępy na imprezy, opłata za karty czytelnicze – legitymacje, darowizny pieniężne, opłaty za korzystanie z Internetu, usługi informacyjno-bibliograficzne, odsetki bankowe, inne dochody z działalności gospodarczej).

11.4. Darowizny rzeczowe (wymienić co pozyskano np. książki, sprzęty).

– zbiory (książki, czasopisma, płyty DVD, CD, audiobooki, gry planszowe) za kwotę 4.498,00 zł.

11.5. Inne środki finansowe pozyskane przez Bibliotekę ogółem: 380.603 zł, w tym:

11.5.1. Z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

– wysokość środków: 29.250 zł.

– tytuł programu, priorytetu, nazwa zadania: Partnerstwo dla książki – „ALE Fredro!”

– wysokość środków: 65.153 zł.

– tytuł programu, priorytetu, nazwa zadania: Program Wieloletni "Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0" Priorytet 1, Poprawa oferty bibliotek publicznych

11.5.2. Z Narodowego Centrum Kultury

– wysokość środków: 24.000 zł.

- tytuł programu, priorytetu, nazwa zadania: Ojczysty - dodaj do ulubionych. Edycja 2023 – „Pociąg do mowy 3”

11.5.3. Z innych źródeł (podać z jakich): Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, Agencja Narodowa programu ERASMUS+

- wysokość środków: 262.200 zł. (60.000,00 euro)
- tytuł projektu – „StoryGen. Developing digital competences and exploring cultural heritage through intergenerational storytelling”.

PODSTAWOWE DANE STATYSTYCZNE:

Rok		2023	2022
Liczba zarejestrowanych użytkowników		13.570	12.919
Liczba odwiedzin		293.393	290.870
Wydarzenia kulturalne i edukacyjne:		654	962
	- wydarzenia stacjonarne	168	151
	- on-line	25	17
	- zajęcia edukacyjne (prelekcje, warsztaty itp.)	461	546
	- szkolenia (lekcje) biblioteczne	225	248
Wypożyczenia zbiorów stacjonarnie		251.263	217.522
Wypożyczenia zbiorów on-line		13.676	6.540

Żory, 23 stycznia 2024r.